

Høring: Skole- og tilbudsstruktur for videregående opplæring i Agder

AGDER
fylkeskommune

Innsendt: 29.09.2025 15:40
Referanse-ID: V74-NHN
Skjema-ID: AFK-160

Åpen høring

Informasjon

Innsender av høringen

Fornavn	Julianne Topland
Etternavn	Hillestad
Hvem svaret du for?	☐ Jeg svarer på vegne av virksomhet eller ☒ annen organisasjon med eget organisasjonsnummer
Organisasjonsnavn	OTRA IL
Organisasjonsnummer	975636380
Gatenavn og -nummer	Postboks 108
Postnummer	4733
Poststed	EVJE

Region

Hvilke regioner gir du innspill til?	☒ Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur
--------------------------------------	--

Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur

Skolestørrelse, fordeling og sammensetting

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Skolestørrelse og fordeling av programområder og sammensetning av elevgrupper?

Styret i Otra Idrettslag ønsker å understreke betydningen av å opprettholde desentraliserte skoletilbud med tilstrekkelig bredde i programområder. Dersom prinsippene legger opp til færre og større skoler, kan det føre til at elever må reise lange avstander. Dette vil kunne ha flere konsekvenser:

Ungdom får mindre tid og overskudd til å være med på idrett og andre aktiviteter, og risikoen for frafall øker.

For oss som klubb kan det være kritisk om bare 1–3 spillere forsvinner fra et lag. Det kan føre til at hele lag må legges ned, og dermed mister mange sitt idrettstilbud.

Mindre og mer oversiktlige skoler gir trygghet og nærhet. På større skoler er det større risiko for at noen elever faller utenfor.

Vi mener derfor at prinsippene må ivareta:

At skolestørrelse og programområder sikrer mangfold og nærhet.

At sammensetningen av elevgrupper bygger på inkluderende læringsmiljøer.

At fritids- og idrettstilbud i lokalsamfunnene tas med som en del av helhetsvurderingen.

Fagmiljø

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Fagmiljø for elever og ansatte?

Et godt fagmiljø handler ikke bare om lærere og ressurser, men også om at elevene har en helhetlig og håndterlig hverdag. Lange reiser tar tid fra lekser, venner og aktiviteter. Dette påvirker trivsel og læringsutbytte. Trygge rammer rundt

skolehverdagen er like viktig som det faglige innholdet.

Lokalisering

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Geografisk lokalisering?

Når videregående tilbud i Indre Agder reduseres, må ungdom enten flytte eller pendle langt. Det svekker tilhørigheten til nærmiljøet. Både skolen og idretten er viktige møteplasser. Dersom skolene sentraliseres, frykter vi at ungdom i større grad mister båndene til lokalsamfunnet.

Areal og skolebygg

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Areal og skolebygg?

Vi ønsker at skolebygg planlegges som åpne og levende møteplasser, ikke bare undervisningslokaler. Her kan idrettslag og andre frivillige bidra. Flerbruk gir både skolen og lokalsamfunnet mer tilbake.

Arbeidslivet

Har du/dere noen innspill til prinsippene i høringsdokumentet for: Samarbeid med arbeidslivet?

Vi vil peke på at samarbeid mellom skole, næringsliv, kommune og frivillighet er avgjørende. Et slikt samarbeid gir ungdom flere muligheter, skaper sterke lokalsamfunn og kan forebygge utenforskap.

Generell kommentar

Skole- og tilbudsstruktur

Har du noen generelle innspill til høringen som nå er ute for skole- og tilbudsstrukturen i Agder?

Høringssvar fra styret i Otra Idrettslag
På vegne av våre 1550 medlemmer, ønsker styret i Otra Idrettslag å gi innspill til Agder fylkeskommune sitt høringsdokument om fremtidig skole- og tilbudsstruktur i videregående opplæring.

Vi er en breddeidrettsklubb med over 1550 medlemmer og et bredt tilbud innen fotball,

håndball, ski, friidrett og flere andre idretter. Vi ser daglig hvordan skole- og utdanningstilbud påvirker ungdoms deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter.

1. Ungdommens tilhørighet

Når utdanningstilbud i Indre Agder reduseres, må ungdom flytte eller pendle langt for å gå på videregående skole. Dette øker risikoen for at de mister tilhørighet til nærmiljøet sitt. Lokale møteplasser som skoler og idrettslag er avgjørende for å beholde ungdom i bygda og skape sterke lokalsamfunn (NOU 2023:1, 2023).

2. Risiko for frafall og utenforskap

Ungdom som mister tilhørighet eller får krevende skolehverdager med mye reising, har høyere risiko for å falle utenfor.

Pendling kan gi mindre tid til fritidsaktiviteter, økt stress og lavere trivsel. En nasjonal rapport viser at tilhørighet til nærmiljø og deltagelse i fritidsaktiviteter henger tett sammen med både skoletrivsel og psykisk helse (Bakken, 2023).

Idretten er en viktig arena for fellesskap, vennskap og mestring, men vi opplever allerede utfordringer med å beholde ungdom – særlig i overgangen mellom barne- og ungdomsidrett. En svekkelse av lokale skoletilbud vil forsterke dette problemet.

3. Konsekvenser for idrettslag og lagtilbud

Idretten i distriktene er sårbar for små endringer i ungdomstall. Dersom vi mister bare 1–3 spillere per lag, kan det føre til at hele lag må legges ned. Når ett lag forsvinner, rammer det ikke bare de få spillerne som slutter, men også alle de andre som mister sitt sportslige og sosiale tilbud. Dette støttes av forskning som viser at små endringer i deltakelse kan gi store konsekvenser lokalt (Helsedirektoratet,

2022; Norges idrettsforbund, 2020).

4. Idrett som folkehelseiltak

Idretten er et av de mest effektive virkemidlene vi har for å sikre fysisk aktivitet, inkludering og tilhørighet for barn og unge. Folkehelsemeldingen understreker at idrett og frivillighet er sentrale virkemidler i folkehelsearbeidet (Helse- og omsorgsdepartementet, 2019).

Dette samsvarer også med internasjonale anbefalinger om fysisk aktivitet, som viser store gevinster for helse, trivsel og læring (World Health Organization, 2020).

Å opprettholde levende lokalsamfunn med både skole- og idrettstilbud er derfor en investering i folkehelse. Dersom skoletilbudet svekkes i Indre Agder, frykter vi at også idrettsmiljøene vil svekkes – med store samfunnskostnader på sikt.

5. Behov for samarbeid

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å se skole- og fritidstilbud i sammenheng. Tiltak for å opprettholde attraktive og tilgjengelige videregående skoletilbud i Indre Agder vil bidra til å støtte både utdanning, folkehelse og lokalt frivillig arbeid. Bufdir peker på at samarbeid mellom skole, frivillighet og kommune er avgjørende for å forebygge utenforskap (Bufdir, 2022).

Vår oppfordring

Otra IL ber Agder fylkeskommune ta hensyn til de langsiktige konsekvensene for ungdomsmiljø, rekruttering og utenforskap i idretten når dere vurderer endringer i skole- og tilbudsstrukturen.

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å:

- Sikre videregående skoletilbud i Indre Agder som gjør det mulig for ungdom å bo hjemme og kombinere skole med idrett.
- Ta høyde for at selv små endringer i elevtall kan ha store konsekvenser for

idrettslagene.

- Ha en tydelig strategi for å forebygge frafall og utenforskap dersom skoletilbud legges ned eller sentraliseres.

Otra Idrettslag er sterkt bekymret for de ringvirkningene en svekkelse av skoletilbudet i Indre Agder kan få. Vi ber fylkeskommunen om å sikre løsninger som ivaretar barn og unges muligheter for både utdanning og fritidsaktiviteter – slik at vi sammen kan bygge gode, levende og inkluderende lokalsamfunn.

Med vennlig hilsen

Styret i Otra Idrettslag (Utarbeidet av
Julianne Topland Hillestad)

Referanser

Bakken, A. (2023). Ungdata 2023: Nasjonale resultater (NOVA Rapport 12/23). OsloMet – storbyuniversitetet.

Bufdir. (2022). Ungdom og fritid. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. <https://bufdir.no>

Helse- og omsorgsdepartementet. (2019). Folkehelsemeldingen – Gode liv i et trygt samfunn (Meld. St. 19 2018–2019). Hentet fra <https://www.regjeringen.no>

Helsedirektoratet. (2022). Barn og unge i idretten: Statusrapport. Oslo: Helsedirektoratet.

Norges idrettsforbund. (2020). Frafall i idretten: Kunnskapsoversikt og tiltak. Oslo: NIF.

NOU 2023:1. (2023). Utenforskap og fellesskap. Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon.

World Health Organization. (2020). Guidelines on physical activity and sedentary behaviour. Geneva: WHO.
